

Начало > Семейноправни въпроси и наследство > Законно преместване/установяване в чужбина с деца

Законно преместване/установяване в чужбина с деца

Като знаете какви са законовите изисквания, за да преминете дадена граница с детето си, ще избегнете случаи, в които може да бъдете счетен за „отвлечащ“ родител.

Опитът показва, че в много случаи неправомерното отвеждане или невръщане (задържане) на дете е отчасти последица от незнанието на т.нар. „отвлечащ родител“. Обикновено родителите не знаят условията, при които могат да се предвижват през граница с децата си, или стъпките, които трябва да предприемат, когато пътуват в чужбина законно с тях.

Моля, изберете знаме, за да получите подробна информация за съответната страна.

Последна актуализация: 18/01/2019

Тази страница се поддържа от Европейската комисия. Информацията на тази страница не отразява задължително официалната позиция на Европейската комисия. Комисията не поема никаква отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. За да се запознаете с правилата относно авторското право за страниците на ЕС, моля прочетете правната информация.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Белгия

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

По силата на белгийското законодателство правото на промяна на мястото на пребиваване на непълнолетно лице е част от родителските права. От това следва, че само лицето(лицата), което(които) упражнява(т) родителските права по отношение на детето, е(са) упълномощено (упълномощени) да променя(т) мястото му на пребиваване.

По принцип, независимо от статута на родителите и от това дали живеят заедно или не, те упражняват съвместно родителските права в интерес на детето (вж. членове 373 и 374 от Гражданския процесуален кодекс).

При хипотеза за раздяла на родителите обаче е възможно да се поиска по съдебен път изключение от принципа на съвместно упражняване на родителските права. В такъв случай упражняването на родителските права, поверено на един от родителите с решение на съда, се счита за изключително. Поверяването на изключителни родителски права на единия родител може да доведе до това родителят, който ги упражнява, да получи всички прерогативи в това отношение, включително правото да избира мястото на пребиваване на детето; следователно детето може да бъде отведено в друга държава без съгласието на другия родител. При тази хипотеза на родителя, който е лишен от съвместно упражняване на родителските права, може все пак да се предостави право на лични отношения. Освен това съдът може да постави условия за упражняването на изключителните родителски права чрез въвеждане на изключения, изискващи съгласието на другия родител при вземането на някои свързани с детето решения. Изборът на място на пребиваване на детето може да бъде едно от тези решения, които трябва да се вземат съвместно в режим на упражняване на изключителни родителски права от единия от двамата родители.

Освен това следва да се отбележи, че в случай че детето е обект на решение за закрила, което предполага промяна в реда и условията за упражняване на родителските права, това решение има предимство. Така може да се окаже, че нито един от родителите няма право да отведе детето в друга държава.

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Когато родителските права се упражняват съвместно от двамата родители, промяната на мястото на пребиваване на общото им дете изисква съгласието и на двамата родители.

Когато родителските права се упражняват само от единия родител, но е въведено изключение по отношение на някои решения, например избора на място на пребиваване на детето, се изисква съгласието на другия родител. По отношение на трети добросъвестни лица обаче съществува презумпция за родителско съгласие.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Когато носителите на родителските права не могат да постигнат съгласие относно мястото на пребиваване на общото им дете, решението дали да се разреши преместването на детето в друга държава или не се взема от съответния компетентния съд по местопребиваване.

Компетентният съд може да бъде сезиран *a priori* от родител, упражняващ съвместно родителските права във връзка с вземането на решение, за което не е дал одобрение. Родител, упражняващ съвместно родителските права може да подаде иск и *a posteriori*, за да оспори вече взето от другия родител решение.

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

Когато родителските права са поверени на единия родител, само родителят, на когото са поверени родителските права, може временно да отведе детето в друга държава с цел почивка.

Родителят, който не упражнява родителските права по отношение на детето, но има право на лични отношения с него, може да го заведе в чужбина само с предварителното писмено съгласие на притежателя на родителските права или с изричното разрешение от компетентния съд.

Когато родителските права се упражняват съвместно и няма решение, което да урежда въпроса за отглеждането и възпитанието на детето, всеки родител има право да пътува с него в чужбина. Мястото на пребиваване на последното обаче не може да бъде променяно.

И накрая, когато режимът на отглеждане и възпитание на детето се урежда със съдебно решение, всеки родител има право да пътува с детето само в периода, когато детето е при него, освен ако няма изрична съдебна забрана за това.

В последните два случая обаче може да е подходящо родителят, който пътува с детето, да се снабди с разрешение за пътуване, подписано от другия родител, за да се избегнат каквито и да е проблеми.

Последна актуализация: 10/01/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не

са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - България

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

В разпоредбата на чл. 123, ал. 2 от Семейния кодекс е предвидена процедура при разногласие между родителите. В тези случаи те могат да се обърнат към медиатор или да предявят иск пред районния съд по настоящия адрес на децата, който решава спора след изслушване на родителите, за да постанови да бъде ли упражнено правото за пътуване на детето в чужбина с оглед конкретна необходимост. Съгласно установената съдебна практика при даване на заместващо съгласие от съда за издаване на задграничен паспорт или за пътуване на детето, разрешение може да бъде дадено, когато това е в интерес на детето, като разрешението за извеждане е за определен период в определена държава или в държави, чийто кръг е определяем. Върховният касационен съд в своята практика е приел, че разрешение за неограничено извеждане на дете от територията на Република България на един от родителите, не може да бъде дадено

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Нотариално заверена декларация за пътуване на детето в чужбина или заместващо съгласие, дадено от съда по реда на чл. 123, ал. 2 от Семейния кодекс, са необходими предпоставки, за да бъде разрешено на детето да напусне временно територията на България само с единия родител. Те не могат да се тълкуват като съгласие за преместване на детето в друга държава с цел установяване там.

За да е налице съгласие от страна на другия родител детето да смени своето обичайно местопребиваване е необходимо наличието на споразумение между родителите, потвърдено от съда, или съдебно решение, с което родителските права са предоставени на родителя, който желае преместването на детето, като в споразумението/решението е посочено къде ще бъде местоживеенето на родителя и детето, посочена е държавата и е определен подходящ режим на лични отношения с другия родител, отчитащ обстоятелството, че родителят и детето ще живеят на територията на различни държави. Наличието на съдебно споразумение или решение е гаранция, че то съответства на най-добрия интерес на детето и преместването му няма да е пречка детето да поддържа отношения и с другия си родител.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Виж отговора на първи въпрос.

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

В първия случай е необходима декларация съгласие за пътуване в чужбина в свободен текст. Във втория случай е необходимо наличието на споразумение между родителите, потвърдено от съда, или съдебно решение, с което родителските права са предоставени на родителя, който желае преместването на детето, като в споразумението/решението е посочено къде ще бъде местоживеенето на родителя и детето, посочена е държавата и са определен е подходящ режим на лични отношения с другия родител, отчитащ обстоятелството, че родителят и детето ще живеят на територията на различни държави

Последна актуализация: 25/03/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Чешка република

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

Родител, който не е получил съгласието на другия родител за прехвърляне на детето, следва да получи съгласие от съда.

Ако при упражняването на своята родителска отговорност, родителите не успеят да постигнат съгласие по въпрос, който е от важно значение за детето, особено с оглед на интересите на детето, по молба на единия от родителите решението се взема от съда (член 877 от Закон № 89/2012, Граждански кодекс, изменен). Прехвърлянето на дете в друга държава също се смята за въпрос от важно значение.

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

За дългосрочното прехвърляне на детето (т.е. не по поводи като ваканции) винаги се изисква съгласието на другия родител, освен ако този родител упражнява ограничена родителска отговорност или изцяло е лишен от такава. Съгласието на родителите се изисква независимо от това дали съдът вече се е произнесъл относно родителската отговорност (договорености относно грижите за децата), или все още се очаква решение относно грижите за децата. Не се прави разграничение между родители, които са сключили брак, и такива, които не са сключили брак.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Ако другият родител не е съгласен с прехвърлянето, неговото съгласие трябва да бъде заменено от съдебно решение (член 877 от Закон № 89 /2012, Граждански кодекс, изменен).

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

Не, временното прехвърляне, напр. така че детето да може да прекарва ваканциите с единия от родителите, по принцип не се разглежда като въпрос от важно значение по смисъла на член 877 от Закон № 89/2012, Граждански кодекс, изменен.

Последна актуализация: 21/08/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Естония

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

По принцип родителите носят съвместна родителска отговорност, което означава, че и двамата родители упражняват родителската отговорност съвместно и еднородно, с оглед на общото благополучие на детето. Важен принцип е, че родителите упражняват родителската отговорност по равно, т.е. имат равни права и задължения по отношение на своите деца. Родителската отговорност включва правото на вземане на решения за това къде да живее детето, включително дали детето може да пътува в чужбина.

Ето защо, ако родителите носят съвместна родителска отговорност, и двамата имат равни права да решават дали детето може да бъде отведено в друга държава или не. Следователно, като общо правило, дете не може да бъде отведено в чужбина без съгласието на другия родител.

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Ако родителите носят съвместна родителска отговорност, се прилага общият принцип, че винаги е необходимо съгласието на другия родител.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Ако при съвместното упражняване на родителска отговорност родителите не успеят да постигнат съгласие по даден въпрос, който е важен за детето — който може да включва прехвърляне на детето в друга държава, ако това е необходимо — съдът може да предостави правото за вземане на решение по този въпрос на единия родител.

Ето защо, ако единият родител не е съгласен детето да бъде прехвърлено в друга държава, въпреки че това е необходимо, другият родител може да поиска от съда да му разреши да вземе самостоятелно решение за конкретния случай относно отвеждането на детето в друга държава. При издаване на такова разрешение съдът може да наложи допълнителни задължения на родителя, на когото е предоставено правото да вземе решение по конкретния случай.

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

Ако родителите носят съвместно родителската отговорност, се прилагат същите правила независимо от продължителността или причината за вземане на решение относно мястото на пребиваване на детето. До прекратяване на съвместното упражняване на родителската отговорност или до предоставяне от съда на правото на единия родител да решава например къде ще живее детето, двамата родители ще продължат да имат равни права при вземането на решения относно временното или постоянното прехвърляне на детето в друга държава.

Последна актуализация: 15/04/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Ирландия

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

Това е възможно, когато другият родител няма родителски права по отношение на детето и няма съдебни разпоредения, налагащи забрана за прехвърляне на детето без съгласието на другия родител.

То е възможно и когато преди извеждането на детето извън юрисдикцията на съответната държава няма подадена молба пред нейните съдилища за предоставяне на родителски права, попечителство или право на достъп.

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Когато другият родител има родителски права по отношение на детето;

и/или

когато прехвърлянето на детето засяга упражняването на правата, произтичащи от настойничеството, и/или правата на достъп;

и/или

когато в съдебно разпоредение е посочено изрично, че за прехвърлянето на детето в друга държава е необходимо предварителното съгласие на другия родител или на друго конкретно посочено лице.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Възможно е да се подаде молба до съда с искане той да разреши правомерното прехвърляне на детето.

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

Да.

Последна актуализация: 15/06/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Гърция

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

Родител може винаги да отведе детето законно в друга държава без съгласието на другия родител, когато родителят, който отвежда детето, е единствен носител на родителската отговорност, при условие че това не нарушава правото на детето на лични отношения с другия родител.

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Когато и двамата родители упражняват родителската отговорност.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Ако отвеждането на детето е необходимо, но другият родител не е съгласен с това, съдът ще трябва да реши ситуацията, като се основава на интереса на детето, и трябва да реши дали отвеждането да се осъществи или не.

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

Горепосочените правила, които изискват съгласието на другия съпруг, се прилагат независимо от това дали отвеждането в друга държава е временно с цел ваканция или е постоянно.

Последна актуализация: 06/07/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Испания

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

Това е възможно, когато родителят упражнява еднолично родителската отговорност, като тя представлява съвкупността от правата и задълженията на родителите във връзка с техните нееманципирани деца. В случай на разтрогване на връзката упражняването на родителската отговорност е напълно независимо от това при кой от родителите живее детето и кой от тях се ползва с право на посещения.

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Когато родителите упражняват съвместно родителските права, независимо от това кой от тях се ползва с право на посещения и при кого от тях живее детето.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Ако е необходимо съгласието на другия родител, но е налице разносъгласие и този родител отказва да даде съгласието си, прехвърлянето трябва да бъде разрешено от съда.

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

Правилата за временно прехвърляне не са същите като тези за постоянно прехвърляне. Когато става въпрос за отвеждане на детето във връзка с обичайни здравни грижи, ваканция или други подобни, родителят, с когото е детето към този момент, взема решението независимо дали живее с детето или разполага с право на посещения, като в същото време зачита времето за лични отношения или посещения, които детето трябва да има с всеки от родителите си. Само за важни решения относно живота на децата, като например постоянно прехвърляне, е необходимо разрешение от носителите на родителската отговорност.

Последна актуализация: 04/04/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Франция

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

Ако родителите упражняват съвместно родителските права, всеки от тях може да пътува с детето без изричното съгласие на другия.

Ако единият родител упражнява сам родителските права, изричното или предполагаемото съгласие на другия родител не е необходимо.

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Пътуване с цел почивка:

За да се противопостави на пътуване на детето в чужбина с единия от родителите, другият родител може да внесе в префектурата възражение срещу напускането на територията, което е валидно за срок от 15 дни, и/или да поиска от съдия по семейно право забрана за напускане на територията без разрешението на двамата родители (член 373-2-6 от Гражданския кодекс), която е валидна до навършване на пълнолетие от детето или до ново решение. Забраната за напускане на територията без разрешението на родителите не позволява детето да излезе от страната. Даден родител обаче може да даде съгласието си за конкретно пътуване на детето, самостоятелно или придружено от другия родител, като подпише пълномощно пред служител на съдебна полиция (по принцип това се прави пет дни преди пътуването). Ако единият родител откаже да подпише пълномощното, другият родител може да поиска от съдията отмяна на забраната за напускане на територията или еднократно разрешение детето да напусне страната.

Пътуване с цел промяна на местопребиваването:

Ако пътуването на детето в друга държава има за цел промяна на неговото местопребиваване, съгласието на другия родител е необходимо дори когато няма възражение за напускане на територията или забрана за напускане на територията.

Ако родителят не поиска съгласието на другия родител, възможно е да се подаде иск за връщане въз основа на незаконността на пътуването.

Без значение какъв е характерът на пътуването и като се изключат специфичните случаи на забрана и възражение за напускане на територията, трябва да се отбележи, че от родителя, който напуска страната с детето, не се изисква да доказва изричното съгласие на другия родител, тъй като съществуването на такова съгласие се предполага по презумпция.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

В случай че родител откаже да даде съгласието си за пътуването и при положение че е в сила забрана за напускане на територията без разрешението на двамата родители, родителят, който иска да пътува с детето, трябва да се обърне към съдия, който може да разреши детето да напусне страната.

По същия начин, ако пътуването на детето всъщност представлява промяна на неговото местопребиваване, родителят, който желае да се премести с детето, в случай на отказ на другия родител, трябва да се обърне към съдията по семейно право по местопребиваване на детето, преди да предприеме каквото и да било пътуване.

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

Не се прилагат специфични правила в зависимост от причината или продължителността на пътуването. Въпреки това когато целта на пътуването е промяна на местопребиваването, липса на съгласие от другия родител е повод за прилагане на специфична процедура за връщане.

Последна актуализация: 19/06/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Хърватия

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

По отношение на обстоятелствата, при които единият родител може правомерно да отведе детето в друга държава без съгласието на другия родител, трябва да бъдат разграничавани следните ситуации:

а) когато родителят, с когото живее детето, желае правомерно да отведе детето в друга държава, и

б) когато родителят, с когото не живее детето, но с когото то има лични отношения, желае правомерно да отведе детето в друга държава.

а) Родителят, с когото детето живее след развода, като част от ежедневните грижи за отглеждане на детето може да отведе правомерно детето в друга държава (напр. на едноместна екскурзия), при условие че това не застрашава правото на другия родител да установи лични отношения с детето, както е предвидено в член 95 и член 119 от Закона за семейните производства (*Obiteljski zakon*) (*Narodne Novine* (NN); Държавен вестник на Република Хърватия), № 103/15, наричан оттук нататък: „ОбЗ от 2015 г.“). Това означава, че независимо дали родителите са съвместно или индивидуално отговорни за полагането на грижи за отглеждането и възпитанието на детето, всеки от тях има правото да взема независимо решения, свързани с ежедневието на детето, когато полага грижи за него (член 110 от ОбЗ от 2015 г.) Ако след развода родителите са съвместно отговорни за полагането на грижи за отглеждането и възпитанието на детето (член 104 от ОбЗ от 2015 г.), тогава решенията, които са важни за детето, трябва да бъдат взимани с взаимно съгласие (член 108 от ОбЗ от 2015 г.). Като се има предвид, че случайно пътуване до друга държава (напр. едноместна екскурзия) не включва намерение за промяна на постоянното или временното пребиваване на детето и поради това не е включено в изчерпателния списък със значими индивидуални права на детето, съгласно посоченото в член 100 от ОбЗ от 2015 г., разпоредбите на член 99, параграф 2 от ОбЗ от 2015 г. следва да се прилагат според случая. Същото важи и в случаите, в които родителят, с когото детето живее след развода, носи частично самостоятелна отговорност за отглеждането на детето (член 105 от ОбЗ от 2015 г.). Ако обаче родителят, с когото живее детето след развода, въз основа на съдебно решение носи напълно самостоятелна отговорност за отглеждането на детето, тогава той не трябва да иска съгласието на другия родител, за да отведе временно детето в друга държава (член 105, параграф 5 от ОбЗ от 2015 г.).

б) Ако родителят, с когото не живее детето след развода, но с когото то поддържа лични отношения, реши правомерно да отведе детето в друга държава, тогава той може да го направи само при условие че става въпрос за временен престой в друга държава (напр. едноместна екскурзия), който става по време, когато родителят има право да поддържа преки лични отношения с детето (член 121 от ОбЗ от 2015 г.), и при условие че това право не е забранено или ограничено със съдебно решение (членове 123—126 от ОбЗ от 2015 г.). Това означава, че независимо дали родителите са съвместно, или самостоятелно отговорни за полагането на грижи за отглеждането и възпитанието на детето, всеки от тях има правото да взема независимо решения, свързани с ежедневието на детето, когато полага грижа за него (член 110 от ОбЗ от 2015 г.) Ако след развода родителите са съвместно отговорни за полагането на грижи за отглеждането и възпитанието на детето (член 104 от ОбЗ от 2015 г.), тогава решенията, които са важни за детето, трябва да бъдат взимани с взаимно съгласие (член 108 от ОбЗ от 2015 г.). Като се има предвид, че временният престой в друга държава по време, когато родителят има право да поддържа преки лични отношения с детето (напр. едноместна екскурзия), не включва намерение за промяна на постоянното или временното пребиваване на детето и поради това не е включен в изчерпателния списък със значими индивидуални права на детето, съгласно посоченото в член 100 от ОбЗ от 2015 г., разпоредбите на член 99, параграф 2 от ОбЗ от 2015 г. следва да се прилагат според случая. Същото важи и за случаите, в които родителят, с когото живее детето след развода, носи частично самостоятелна отговорност за отглеждането на детето (член 105 от ОбЗ от 2015 г.), тъй като родителят, установяващ преки лични отношения с детето, разполага със свободата и правото да представлява детето във връзка с ежедневни въпроси, по времето, когато се грижи за детето (съгласно член 110 и член 112 и във връзка с член 105, параграф 1 от ОбЗ от 2015 г.).

В тези ситуации следва да се подчертае значението на разпоредбите на член 111 ОбЗ от 2015 г. Това означава, че двамата родители, независимо дали са самостоятелно или съвместно отговорни за отглеждането на детето, са задължени да споделят информация, свързана с детето, която да включва информация относно възможно отвеждане на детето в чужбина. Освен че това е правно задължение на родителите, преминаването на държавна граница изисква лични и други документи, които детето или всеки един от родителите трябва да носи със себе си.

В случай че единият от родителите счита, че другият родител може да злоупотреби с такова временно отвеждане на детето, той има право да поиска от съда да наложи една от мерките, посочени в член 418 от ОбЗ от 2015 г., в рамките на охранително производство, за да осигури изпълнението на решението за установяване на лични отношения между родителите и детето, или да наложи една от мерките, посочени в член 419 от ОбЗ от 2015 г., която гарантира безопасното завръщане на детето.

Най-желателно е родителите да постигнат взаимно съгласие по тези и подобни на тях въпроси, които след това може да бъдат уредени в тяхното споразумение за съвместна родителска грижа (член 106, параграф 3 от ОбЗ от 2015 г.).

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Всяко (постоянно) отвеждане на детето в друга държава, което ще доведе до промяна на постоянното или временното пребиваване на детето, изисква съгласието и на двамата родители. Независимо дали родители са съвместно отговорни за полагането на грижи за отглеждането и възпитанието на детето или единият от тях носи частично самостоятелна отговорност, родителят, който отвежда детето и по този начин променя неговото постоянно или временно пребиваване, трябва да получи писмено съгласие от другия родител, за да го направи (член 100 и член 108 от ОбЗ от 2015 г.). Ако обаче родителят, с когото детето живее след развода, упражнява напълно самостоятелна отговорност за отглеждането на детето, тогава той не трябва да иска съгласието на другия родител, за да отведе детето в друга държава с цел промяна на постоянното или временното пребиваване на детето (член 105, параграф 5 от ОбЗ от 2015 г.).

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Ако родител желае с отвеждане на детето в друга държава да промени постоянното или временното пребиваване на детето и не може да получи писмено съгласие от другия родител, тогава съдът в рамките на охранително производство решава кой от родителите представлява висшите интереси на детето в този случай (член 100, параграф 5 и член 478, параграф 1 от ОбЗ от 2015 г.). Преди образуването на охранително производство трябва да се проведе задължителна извънсъдебна процедура по консултиране, чиято цел е родителите да постигнат споразумение по този въпрос с помощта на експерти от Министерството на социалните услуги (член 481 от ОбЗ от 2015 г. — извънсъдебно производство за задължително консултиране като процесуално изискване за образуване на производство съгласно член 100, параграф 5 от ОбЗ от 2015 г.). Ако родителите не успеят да постигнат споразумение в хода на задължителното консултиране, въпросът ще бъде решен от съда в рамките на

охранително производство, чийто акцент ще бъде по-специално върху: възрастта и мнението на детето, правото на детето да има лични отношения с другия родител, готовността и желанието на родителите да си сътрудничат при упражняването на техните родителски права, личните обстоятелства на родителите, разстоянието между постоянното и временното пребиваване на родителите и мястото, където може да бъде отведено детето, както и транспортните връзки между тези места и правото на свободно движение на родителите (член 484 от ОбЗ от 2015 г.). Следва да се подчертае обаче, че ако единият от родителите упражнява напълно самостоятелна отговорност за отглеждането на детето, тогава той не трябва да иска съгласието на другия родител, за да отведе детето в друга държава с цел промяна на временното или постоянното местопребиваване на детето, т.е. в този случай възражението на другия родител няма правна стойност (член 105, параграф 5 от ОбЗ от 2015 г.).

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

Както бе посочено в отговорите на въпроси 1—3, с ОбЗ от 2015 г. правата и задълженията на родителите се уреждат по различен начин в зависимост от това дали става въпрос за временно отвеждане на детето в друга държава (напр. еднократна екскурзия, с което не се нарушават правата на другия родител), или за постоянно отвеждане на детето в друга държава с цел промяна на постоянното или временното пребиваване на детето.

Последна актуализация: 23/08/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Кипър

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

Родител, на когото са предоставени изключителни родителски права, може да отведе законно детето в друга държава без съгласието на другия родител.

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Когато родителските права върху непълнолетно дете се упражняват съвместно от двамата родители, за прехвърляне на детето в друга държава се изисква съгласието на другия родител. Освен това прехвърлянето на дете без съгласието на другия родител е престъпление по член 154 от Наказателния кодекс.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Прехвърляне в друга държава на дете без съгласието на един от родителите, който упражнява съвместно с другия родител родителските права върху детето, е възможно на основание на съответно съдебно решение, постановено от съда по семейни въпроси.

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

Ако не е получено съгласие за временно или постоянно прехвърляне на детето, е необходимо да се получи съответно съдебно решение. При наличие на съгласие, няма установени специални формуляри за даване на съгласие.

Последна актуализация: 17/07/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Латвия

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

Ако съдът е постановил мястото на пребиваване на детето да бъде в друга държава, родителят, който прехвърля детето за постоянно пребиваване в тази държава, не се нуждае от съгласието на другия родител.

Родител може законно да прехвърли дете за постоянно пребиваване в друга държава без съгласието на другия родител, когато родителят, който прехвърля детето, има еднолично право на упражняване на родителски права, установено въз основа на споразумение между родителите или съдебно решение.

Родител може законно да прехвърли дете за постоянно пребиваване в друга държава без съгласието на другия родител, когато правото на упражняване на родителски права на другия родител е било временно или окончателно отнето с решение на семейния съд (bāriņtiesa).

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Родител, чието право на упражняване на родителски права не е било временно или постоянно отнето, може законно да прехвърли дете за постоянно пребиваване в друга държава със съгласието на другия родител, който има право на упражняване на родителски права (съвместно или еднолично).

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Ако другият родител не е съгласен с прехвърлянето на детето, родителят, който желае да прехвърли детето за постоянно пребиваване в друга държава, може да подаде молба до съда с искане да определи мястото на пребиваване на детето да бъде в държавата, в която този родител иска да прехвърли детето.

Ако другият родител не е съгласен с прехвърлянето на детето, родителят, който желае да прехвърли детето за постоянно пребиваване в друга държава, може да подаде молба до съда с искане да му бъде предоставено еднолично право на съвместен живот с детето.

Ако другият родител не е съгласен с прехвърлянето на детето, родителят, който иска да прехвърли детето за постоянно пребиваване в друга държава, може да подаде молба до семейния съд с искане за временно отнемане на правото на другия родител да живее с детето (когато са налице основателни причини) или молба с искане за окончателно отнемане на правото на другия родител да живее с него (когато са налице основателни причини).

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

За постоянно прехвърляне вж. отговорите на предишните въпроси.

В случай на временно прехвърляне не се изисква съгласието на другия родител.

Последна актуализация: 06/02/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Литва

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

Прехвърлянето на детето в друга държава без съгласието на другия родител е възможно само временно (напр. за ваканция). За промяна на държавата на пребиваване се изисква или съгласието на другия родител, или решение на съда, с което се определя мястото на пребиваване на детето в чуждата държава.

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Ако родителите са сключили брак и не са разведени, независимо от това дали живеят заедно, или отделно, за промяна на държавата на пребиваване на детето е необходимо съгласието и на двамата родители.

Ако родителите са разведени и мястото на пребиваване на детето е определено да бъде при единия от родителите, за преместване на детето за постоянно пребиваване в чужда държава се изисква съгласието на другия родител, тъй като определянето на местопребиваване при единия родител не предоставя на този родител повече права по отношение на детето, освен ако съдът не е постановил друго.

Ако родителите не са сключили брак и не е определено мястото на пребиваване на детето да бъде при някого от тях, се приема, че правата на родителите са равни и за промяна на държавата на пребиваване на детето се изисква съгласието и на двамата родители.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Ако е невъзможно да се получи съгласие от другия родител, този родител, който се премества в друга държава, трябва да подаде молба до съда с искане да се определи мястото на пребиваване на детето и договореностите относно правото на лични отношения с детето. Когато се определи мястото на пребиваване, родителят трябва да подаде молба за промяна на договореностите за правото на лични отношения с детето.

4 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

В литовското законодателство не се изисква допълнително съгласие от родител за временно прехвърляне на дете в друга държава.

Последна актуализация: 21/06/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Люксембург

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

По принцип съгласието на другия родител не е необходимо за временно отвеждане на детето в друга държава. Ако родителите упражняват съвместно родителските права, всеки от тях може да пътува с детето без изричното съгласие на другия родител. Ако по изключение единият родител упражнява самостоятелно родителските права, изричното или предполагаемото съгласие на другия родител не е необходимо.

Що се отнася до родителя, който не упражнява родителските права, той може при упражняването на правото си на лични отношения с детето и на настаняване на детето да го отведе за временно прехвърляне в друга държава без съгласието на другия родител. Временно прехвърляне за кратък срок (напр. преминаване на границата с цел пазаруване) или временно прехвърляне за по-дълъг срок (напр. по време на ваканция) може да се осъществи без съгласието на другия родител, при условие че това става в рамките на упражняването на правото на лични отношения с детето и на настаняване на детето.

Документите за самоличност или другите документи, необходими в случай на временно прехвърляне, варират в зависимост от нормативните изисквания на държавата на местоназначение.

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Трайното прехвърляне на детето и **временното** прехвърляне на детето **поради сериозни причини** (напр. тежко лечение) изискват задължително съгласието на двамата родители, ако те упражняват съвместно родителските права. Прехвърлянето на местоживеенето или на местопребиваването в чужбина се смята за трайно прехвърляне и изисква съгласието на двамата родители. В случай на самостоятелно упражняване на родителските права съгласието на другия родител не се изисква. Въпреки това, по искане на другия родител, правото на лични отношения може да бъде адаптирано.

За целите на доказването, съгласието на родителите трябва да бъде дадено писмено. Документът може да бъде съставен от родителите. По искане на държавата домакин родителите могат да се обърнат към съда, за да удостовери съгласието им.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава?

Когато единият родител отказва да даде съгласието си за прехвърлянето на детето в друга държава, съдията по семейноправни въпроси следва да се произнесе по искането за отпътуване на детето в чужбина.

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

Както е посочено в точки 1—3, правилата са различни в зависимост от това дали става въпрос за временно или трайно прехвърляне на детето.

За всяко временно прехвърляне в чужбина, което детето осъществява без да бъде придружавано от родителите си, детето трябва да разполага с разрешение за напускане на територията на страната (документ, с който родителят разрешава на ненавършилото си пълнолетие дете да напусне територията на Люксембург).

Образецът на разрешението е оставен на разположение на родителите в сградата на общината. В повечето случаи за издаването на такъв образец общините изискват плащането на такса за административни разходи. Размерът на тази такса може да се различава в различните общини.

Въпреки че този образец не е задължителен, редица чуждестранни органи го изискват, като при отсъствието на такъв няма да допуснат детето Ви на своя територия.

Ако детето се придружава само от единия от родителите си, полезно е този родител да разполага с разрешението на другия родител, тъй като някои държави го изискват.

Връзки

<http://www.legilux.lu/>

<https://justice.public.lu/fr.html>

Последна актуализация: 14/05/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Унгария

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

А) По принцип **родител** може да прехвърли детето си в друга държава **краткосрочно** и **без намерението да остане** без да има съгласието на другия родител. Това обхваща случаите, при които:

родителите упражняват съвместно родителската отговорност;

по силата на споразумение между родителите или на съдебно решение, родителската отговорност се упражнява от единия от родителите, но правото на другия родител на съвместен живот с детето не е било ограничено или отнето от съда;

детето е прехвърлено в друга държава от родителя в рамките на правото му на лични отношения с детето и в периода, определен за пряк контакт с детето, *освен* когато по силата на съдебно решение или решение на публичен орган по настояничество за целта се изисква съгласието на другия родител.

Б) **Родител** може да прехвърли детето в друга държава, **дори дългосрочно или с намерението да остане там**, без съгласието на другия родител, ако родителската отговорност на другия родител е била ограничена или отнета от съда.

В) В следните случаи **попечителят или настойникът** може също законно да прехвърли дете в друга държава без съгласието на родителя, при условие че публичният орган по настояничество не е ограничил правото му да го направи:

краткосрочно и **без намерението да остане**, ако детето е настанено в приемно семейство;

ако детето е настанено при трето лице и по тази причина упражняването на родителската отговорност на родителя е било спряно.

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

А) Ако **родител** прехвърли детето в друга държава **дългосрочно** или **с намерението да остане там** е необходимо съгласието на другия родител. Това обхваща случаите, при които:

родителите упражняват съвместно родителска отговорност;

по силата на споразумение между родителите или на съдебно решение, родителската отговорност се упражнява от единия от родителите, но правото на другия родител на съвместен живот с детето не е било ограничено или отнето от съда;

Б) Ако детето е настанено в приемно семейство, **попечителят или настойникът** може да прехвърли детето в друга държава **дългосрочно** или **с намерението да остане там** само със съгласието на родителя.

Отпътуването за друга държава с цел обучение, работа или друга подобна цел, може да се счита **за дългосрочно**.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Ако другият родител не е дал съгласието си за прехвърляне на детето в друга държава, родителят може да поиска публичният орган по настояничество да вземе решение по този въпрос. В такива случаи решение от публичния орган по настояничество, позволяващо прехвърлянето на детето в друга държава, замества съгласието на другия родител.

Родител, който иска да се определи мястото на пребиваване на детето в друга държава, трябва да приложи към молбата си документи, доказващи, че образованието, издръжката, грижата за детето и неговото обучение са осигурени в другата държава (по-специално оценка на жизнената среда, издадена от чуждестранния орган, удостоверение за посещаемост в училище, удостоверение за доходите на родител, декларация за приемане).

По искане на родителя публичният орган по настояничество ще осигури получаването на оценката на жизнената среда. Ако родителят все още не е постъпил на работа в другата държава, публичният орган по настояничество може да приеме декларация от родителя за очаквания от него или нея доход, вместо удостоверение за доходите.

Докато се произнася по спора, публичният орган по настояничество обмисля дали при липсата на международен договор или реципрочност е възможно да се приведе в сила решение на съда или решение на публичен орган по настояничество за уреждане на поддържането на преки контакти между детето и родителя, които живеят разделени .

4 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Както е посочено в точка 1, ако пътуването в чужбина не е дългосрочно, родителят може да прехвърли детето в друга държава дори без съгласието на другия родител. В такива случаи трябва да се спазват общите условия за пресичане на границата, за да може детето да пътува в чужбина (например, детето трябва да има валиден паспорт).

Последна актуализация: 22/02/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Малта

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

Обстоятелствата се различават в зависимост от ситуацията, но най-често съгласието на другия родител не се изисква, когато местопребиването му не е известно. Член 56, параграф 5 от Гражданския кодекс предвижда, че съдът може да лиши всеки родител от родителски права и

следователно в този случай родителят, който е натоварен с полагането на грижи и упражняването на родителските права спрямо детето, не е необходимо да иска съгласието на родителя, лишен от права.

Родителят обаче **винаги** трябва да се увери, че има право да прехвърли детето в друга държава без съгласието на другия родител, като поиска разрешение от компетентния съд, т.е. Гражданския съд (семеино отделение).

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Съгласно разпоредбите на националното право родителят винаги се нуждае от съгласието на другия родител, за да прехвърли детето, особено когато другият родител има право, което ще бъде нарушено при прехвърлянето на детето. Такова може да бъде правото на лични отношения, както и правото на участие при вземането на решения по въпроси, свързани с живота на детето (а това включва мястото, жизнената среда и културата, в които следва да бъде отгледано детето). В тази ситуация родителят, който не дава съгласието си, може да се противопостави на прехвърлянето на много основания, като например че такова прехвърляне би го лишило от лични отношения.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Деца могат да бъдат прехвърляни в друга държава без съгласието на другия родител, ако това бъде разрешено от компетентния съд.

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

Да, същите правила се прилагат за временно прехвърляне. Съгласие на родителя може да бъде дадено по следния начин:

I, the undersigned, who is the parent of _____ (име, фамилия, дата на раждане, номер на лична карта на ненавършилото пълнолетие лице) authorise that my son/daughter (изберете приложимото) leaves the Island of Malta for the purpose of _____ (причина за напускане на острова) and that the such period shall be for an indefinite period/ for the duration of _____ (период от време)(изберете приложимото).

Подпис, последван от име, фамилия и номер на лична карта на родителя

Последна актуализация: 17/07/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Холандия

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

Единият родител може законно да прехвърли детето в друга държава без съгласието на другия родител само ако еднолично упражнява родителски права върху детето.

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Съгласието на другия родител е необходимо за прехвърлянето на детето в друга държава, ако родителите упражняват съвместно родителските права върху детето.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Ако прехвърлянето на детето в друга държава е необходимо, но другият родител, който упражнява съвместно родителските права върху детето, не дава съгласието си за това, може да бъде подадена молба до съда с искане той да даде съгласие вместо родителя (член 253A от том I от Гражданския кодекс на Нидерландия (*Nederlands Burgerlijk Wetboek*)).

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

Да, правилата в Нидерландия относно временното и постоянното прехвърляне на дете са едни и същи. Щракнете тук за достъп до [формуляра](#)

„toestemming om te reizen“ (съгласие за пътуване в чужбина) (на нидерландски език) (288 Kb) [nl](#) или версията му на английски език (298 Kb) [en](#)

Последна актуализация: 12/09/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Австрия

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

1.1 На първо място следва да се посочи всеобхватното изменение на правото, уреждащо произхода със Закона за изменение на правото, уреждащо произхода и правото относно имената от 2013 г. (*Kindschafts- und Namensrecht-Änderungsgesetz 2013*) (BGBl I 2013/15), който влезе в сила в Австрия на 1 февруари 2013 г. Оттогава правилата относно местопребиваването се съдържат в член 162 от Общия граждански кодекс (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch – ABGB*), въпреки че тези правила не следва да се разглеждат отделно, а в по-широкия контекст на останалите разпоредби относно произхода.

1.2 Единият родител може във всеки случай да прехвърли детето в друга държава без съгласието на другия родител, на първо място, ако на родителя, прехвърлящ детето, му е предоставено правото самостоятелно да упражнява родителски права; на второ място, предварително е уведолил другия родител; и на трето място, оставящият родител не е изразил след това несъгласието си в рамките на разумен срок и съответно не е подал молба до съда за отнемане или ограничаване на родителски права. Ако другият родител подаде молба до съда, съдът трябва да реши дали прехвърлянето е било законно или не. За да гарантира решението относно промяната на местопребиваването, съдът може също така да наложи забрана върху заминаването с детето (член 107, алинея 3, четвърто изречение от Закона за охранителното производство (*Außerstreitgesetz – AußStrG*)).

Декларация относно преместването в чужбина, изготвена от родителя, на когото не са предоставени родителски права, трябва да бъде взета предвид от другия родител, ако изразеното в тази декларация желание съответства в по-голяма степен на интереса на детето.

Ако родителят, на когото е предоставено самостоятелно да упражнява родителски права върху детето, не е уведомил другия родител за планираното преместване — той или тя е задължен/а да уведомява другия родител по съществено важни въпроси (член 189, алинея 1, първо изречение от ABGB, в който във всеки случай е включено преместване в чужбина) — или ако той или тя се премести в чужбина въпреки значителното несъгласие, изразено от другия родител, това (при липсата на законно упражняване на родителски права от страна на другия родител) все пак не е в нарушение на правото относно родителските права по смисъла на член 3 от Хагската конвенция за отвлечане на деца, а е в нарушение само на разпоредбите на австрийското семейно право, уреждащо вътрешните отношения между родителите, което може да доведе до последици съгласно семейното право (от обикновено предупреждение до промяна в упражняването на родителски права).

1.3 Ако упражняването на родителски права е предоставено и на двамата родители, те трябва, доколкото това е осъществимо и възможно, да упражняват родителските права по взаимно съгласие (член 137, алинея 2, последно изречение от ABGB).

Трябва да се прави разграничение между ситуации, в които детето се прехвърля в чужбина от а) родителя, в чието домакинство се полага основно грижата за детето, или б) другия родител, в чието домакинство не се полага основно грижата за детето. Родител, в чието домакинство не се полага основно грижата за детето, действа във всеки случай неправомерно по смисъла на член 3 от Хагската конвенция за отвлечане на деца. За родителя, в чието домакинство се полага основно грижата за детето, правното положение е по-сложно:

Член 189, алинея 1, първо изречение от ABGB, посочен по-горе, относно задължението за уведомяване на другия родител по съществено важни въпроси, се прилага и когато упражняването на родителски права се предоставя и на двамата родители (член 189, алинея 5 от ABGB). Независимо дали липсата на уведомяване по член 189, алинея 1, първо изречение от ABGB само по себе си е достатъчно или не, за да представлява нарушение на правото относно родителските права по смисъла на член 3 от Хагската конвенция за отвлечане на деца, това все още не е напълно изяснено съгласно новото правно положение, тъй като въпреки че по този въпрос съществуват различни виждания, все още няма съдебна практика.

Тук трябва да се има предвид и декларацията на родителя, в чието домакинство не се полага основно грижата за детето, ако изразеното в нея желание в по-голяма степен съответства на интереса на детето. Независимо че е определено като неправомерно нарушение на закона относно родителските права по смисъла на Хагската конвенция за отвлечане на деца, липсата на подадено уведомление може да представлява поведение във вътрешните отношения, което е в нарушение на австрийското семейно право и води до горепосочените последици.

1.4 Ако упражняването на родителските права е предоставено и на двамата родители, без да е установено в чие домакинство се полага основно грижата за детето, е необходимо да се получи съгласието на другия родител. Ако липсва съгласие от другия родител, молбата за издаване на решение се подава в компетентния съд по настойничеството (*Pflegschaftsgericht*). В решението си съдът трябва да вземе под внимание както интереса на детето, така и правата на родителите на защита от насилие, на свобода на движение и свобода на упражняване на професионална дейност (член 162, алинея 3 от ABGB). И тук обаче, по отношение на трети страни, всеки родител има право на представителство само за времето, за което упражняването на родителските права (в областта на правото на определяне на местопребиваването на детето) не е било окончателно или временно отменено.

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Във всеки случай съгласието на другия родител е необходимо, ако на родителя, който прехвърля детето или а) не му е предоставено упражняване на родителски права, или б) му е било предоставено упражняване на родителски права, но грижата за детето се полага основно извън неговото домакинството.

В случаите когато а) родителят, в чието домакинство се полага основно грижата за детето, или б) родителят, който самостоятелно упражнява родителските права, иска да премести детето в друга държава, във вътрешните отношения той или тя трябва да спазва задължението за уведомяване съгласно член 189 от ABGB (вж. отговора на въпрос 1) и да взема предвид мнението на уведомявания родител, ако то в по-голяма степен съответства на интереса на детето.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

3.1. Ако упражняването на родителските права е предоставено и на двамата родители, без да е определено в чие домакинство следва да се полага основно грижата за детето, родителят, който желае да прехвърли неговото или нейното местопребиваване в чужбина без съгласието на другия родител, трябва да подаде молба до компетентния съд по настойничеството. В решението си относно разрешението съдът трябва да вземе под внимание както интереса на детето, така и правата на родителите на защита от насилие, на свобода на движение и свобода на упражняване на професионална дейност (член 162, алинея 3 от ABGB).

3.2. Ако на родителя, който желае да се премести в чужбина с детето, не са му присъдени никакви родителски права, или ако грижата за детето се полага основно извън неговото или нейното домакинство, той или тя може да подаде молба до съда за отнемане или ограничаване на упражняването на родителски права от другия родител (и — вероятно също само частично — за прехвърляне на родителските права на него или нея). Особено когато като не толкова строго средство за правна защита, в сравнение с отмяната на упражняването на родителски права, съдът може също да отмени необходимите по закон права на съгласие и одобрение или да замени необходимите по закон съгласие или одобрение, ако не са налице основателни причини за отказа (член 181, алинея 1 от ABGB).

3.3. Родителят, на когото е предоставено упражняването на родителски права, в чието домакинство се полага основно грижата за детето, трябва да уведоми другия родител и да му предостави възможност да изрази мнението си (член 189 от ABGB), но уведомяването му и съгласието от негова или нейна страна не са предпоставка за заминаване.

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

Също във връзка с временното прехвърляне в случай на съвместно упражняване на родителски права, родителите трябва, доколкото това е осъществимо и възможно, да упражняват родителски права по взаимно съгласие (член 137, алинея 2, последно изречение от ABGB).

Доказателството за такова взаимно съгласие обаче не е предпоставка за заминаване.

Изискванията за взаимно съгласие обаче могат напълно законно да не бъдат прилагани, например при спонтанно посещение през почивните дни на баба и дядо, които се намират в чужбина, и във всеки случай ако другият родител не възнамерява да има каквито и да е лични отношения с детето по това време (тук изобщо не би било възможно да се постигне взаимно съгласие).

Същото важи и в случаите, когато другият родител просто трябва да бъде информиран (член 189, алинея 1 от ABGB), но при всеки отделен случай от обстоятелствата зависи (например продължителност, посока и цел и на пътуването) дали временното прехвърляне изобщо трябва да се разглежда като съществено важен въпрос.

Последна актуализация: 22/12/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не

са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази

страница [PI](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която

търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Полша

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

Родителската отговорност се упражнява по своята същност съвместно от двамата родители. Това следва от член 97, параграф 2 от полския Кодекс за семейството и настойничеството (*kodeks rodzinny i opiekuńczy*), съгласно който родителите вземат съвместно решения по съществено важни въпроси, отнасящи се до детето, а ако не успеят да постигнат съгласие, тези въпроси се решават от съда по настойничеството (*sąd opiekuńczy*). Само при не толкова важни въпроси, отнасящи се до детето, всеки родител решава независимо, без да се консултира с другия родител и да получи неговото или нейното съгласие. В полската съдебна практика отвеждането на дете в чужбина както за постоянно, така и временно дори и за ваканция, се счита за съществено важен въпрос.

Съгласно член 97, параграф 2 от Кодекса за семейството и настойничеството, родител може да отведе дете в чужбина без съгласието на другия родител само ако:

а) другият родител е лишен от родителска отговорност по отношение на детето с решение на полски съд (член 111 от Кодекса за семейството и настойничеството);

б) родителската отговорност на другия родител е спряна с решение на полски съд (член 110 от Кодекса за семейството и настойничеството);

в) другият родител е с ограничена родителска отговорност по отношение на детето, тъй като той или тя представлява заплаха за благополучието на детето (член 109 от Кодекса за семейството и настойничеството). Съдът решава как да бъде ограничена родителската отговорност, като прилага мярката, която най-добре ще защити благополучието на детето. По-специално родителят, чиято родителска отговорност е била ограничена, може да бъде лишен от правото си да взема решения по съществено важни въпроси, отнасящи се до детето, или по някои от тези въпроси. Ако съгласно такова съдебно решение другият родител е лишен от правото да взема решения за обичайното местопребиваване на детето, то този родител няма да може да се противопостави на промяната на обичайното местопребиваване на детето в Полша с обичайно местопребиваване в чужбина;

г) правата и задълженията на родителите по отношение на детето са променени след решение, постановено в бракоразводно дело (член 58, параграф 1 и 1а от Кодекса за семейството и настойничеството), унищожаване на брака (член 51, параграф 1 и 1а, във връзка с член 21 от Кодекса за семейството и настойничеството) и раздяла (член 58, параграф 1 и 1а, във връзка с член 613, параграф 1 от Кодекса за семейството и настойничеството). Това се прилага и по отношение на решения, издадени съгласно член 93, параграф 2 (в производства за бащинство), член 106 (в производства за изменение на съдебно решение относно родителска отговорност и начин на упражняване на тази отговорност, постановено в бракоразводно дело, дело за раздяла или унищожаване на брака) и член 107, параграф 1 и 2 от Кодекса за семейството и настойничеството (в производство за поверяване на упражняване на родителска отговорност на единия от родителите в случаите, когато те не живеят заедно). По-специално в тези случаи съдът може да повери упражняването на родителска отговорност на единия от родителите, като ограничи правата на другия родител до специфични задължения и права по отношение на детето. Ако съдът по бракоразводното дело повери упражняването на родителската отговорност на единия от родителите и ограничи родителската отговорност на другия родител, тогава, въпреки че това решение не лишава другия родител от родителска отговорност по отношение на детето, този родител може да упражнява правата и задълженията си само до степен, в която му е позволено да го направи от съда. Ако съдът не повери на другия родител правото да взема решения относно местопребиваването на детето, тогава, по принцип, родителят, на когото е поверено упражняването на родителска отговорност, взема сам решението относно това местопребиваване (вж. все пак, точка 2);

д) другият родител е лишен от правото на съвместно вземане на решения, отнасящи се до промяна на местопребиваването на детето съгласно съдебно решение на чуждестранен съд, което се признава за ефективно в Полша.

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Съгласието на другия родител е необходимо във всички случаи, които не са включени в предишната точка, а именно ситуации, в които даден родител има пълна родителска отговорност или нейната или неговата родителска отговорност е ограничена, но той или тя не е бил/а лишен/а от правото да взема решения, засягащи местопребиваването на детето. Полската съдебна практика отива дори отвъд този въпрос. Съгласно посоченото от Върховния съд (*Sąd Najwyższy*) в решението му от 10 ноември 1971 г. по дело III CZP 69/71 родител, който има право да подслони дете на мястото на собственото си пребиваване, следва да има правото на съвместно вземане на решения, засягащи промени в обичайното местопребиваване на детето, ако такива промени биха направили невъзможно за родителя да има лични отношения с детето. Ето защо, с оглед на това решение, дори когато съдът не е поверил на другия родител, например при бракоразводно дело, правото на съвместно вземане на решения за обичайното местопребиваване на детето, този родител може да изиска връщането на детето, ако той или тя няма да може да упражнява правото си на лични отношения с детето.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

В тези случаи молбата трябва да се подаде в съда по настойничеството в Полша за заместващо съгласие за пътуване на дете в чужбина.

Молбите за такова съгласие могат да се подават от родители, които не са били лишени от родителска отговорност или чиято родителска отговорност не е била спряна. Молби могат да се подават от самите заявители: в тези случаи полското право не изисква от страните да бъдат представлявани пред съда от адвокат. Съдът, който разполага със съответната компетентност да разглежда тези молби, е районният съд (*sąd rejonowy*) (семейно отделение и отделение за малолетни и непълнолетни деца) като първоинстанционен съд, докато съдът с териториална компетентност е съдът на мястото, където детето пребивава или е останало.

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

Както бе посочено по-горе, отвеждането на детето в чужбина за кратък период от време изисква съгласието на другия родител.

В Полша не се използват формуляри за съгласие за отвеждане на дете в чужбина (постоянно или временно). Следователно съгласието може да бъде дадено във всякаква форма. Въпреки това е препоръчително да се получи писмено съгласие, което може да послужи като доказателство във всяко производство за връщане на дете, което се основава на Харгската конвенция от 1980 г. Помощта на полски адвокат, правен съветник или нотариус може да бъде от полза при изготвянето на такова съгласие.

Последна актуализация: 27/06/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Португалия

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

Решенията по въпроси от особено значение се вземат и от двамата родители (членове 1901, 1902, 1911 и 1912 от Гражданския кодекс).

В случай че родителите се разделят (развод или раздяла), и двамата продължават да носят отговорност по въпросите от особено значение (член 1906, алинея 1 от Гражданския кодекс), освен ако съдът реши с мотивирано решение, че отговорността следва да се упражнява само от единия родител, или когато се счита, че съвместното упражняване на отговорността не е в интерес на детето (член 1906, алинея 2 от Гражданския кодекс). Няма специално определение за това какво се разбира под „въпроси от особено значение“. Те се отнасят до ограничена група аспекти от живота на детето или до сериозни и необичайни екзистенциални въпроси, свързани с основните права на детето.

Местопребиваването или изборът на това къде да бъде съсредоточен животът на детето, с други думи изборът на това къде да живее то, е въпрос от особено значение, който се решава от двамата родители, а в случай на разногласие между родителите мястото на пребиваване на детето се определя от съда (член 1906, алинея 5 от Гражданския кодекс).

Поради тази причина един родител може правомерно да прехвърли дете в друга държава без съгласието на другия родител само когато той или тя носи изключителна родителска отговорност или мястото на пребиваване на детето е било определено или променено от съда, с което е разрешено прехвърлянето в друга държава.

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Според прилаганото понастоящем общо правило по член 1906, алинея 1 от Гражданския кодекс съгласие се изисква винаги когато родителската отговорност се упражнява съвместно от двамата родители.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Ако и двамата родители упражняват родителска отговорност и единият от тях не е съгласен с прехвърлянето на дете в друга държава, прехвърлянето може да се осъществи само чрез съдебно решение (член 1906, алинея 5 от Гражданския кодекс).

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

В правната теория и съдебната практика временното прехвърляне за ваканция или почивка не се разглежда като въпрос от особено значение, щом прехвърлянето не изисква промяна на мястото, където е съсредоточен животът на детето. Изключенията включват прехвърляне в държави, в които има въоръжен конфликт, държава, в които има особена опасност, или държава, засегнати от пандемии, и следователно поставящи в риск здравето и безопасността на детето.

Временното прехвърляне за здравни грижи обаче следва да се разглежда като въпрос от особено значение, изискващ съгласието и на двамата родители, в зависимост от съответните здравни грижи и последиците за основните права на детето в резултат на такива грижи, тъй като това може да е свързано със сериозно медицинско лечение (химиотерапия, експериментални терапии) или с необходимост детето да се придружава, защото то не разбира езика, използван от медицинския персонал, или ако за медицинския персонал е трудно или невъзможно да получи точна информация за симптомите от детето, поради което се изисква превод.

Формуляри

Службата за чужденци и гранична дейност (SEF) разполага с образци на формуляри за прехвърляне на малолетни или непълнолетни деца. Те могат да бъдат намерени на следните адреси:

<https://www.sef.pt/pt/pages/conteudo-detalle.aspx?nID=73>

Формуляр за извеждане извън страната на малолетно или непълнолетно лице с португалско гражданство:

<https://www.sef.pt/pt/Documents/AUTORIZACAO%20DE%20SAIDA%20DE%20MENORES%20DE%20TERRITORIO%20NACIONAL.doc>

Формуляр за извеждане извън страната на малолетно или непълнолетно лице с чуждо гражданство:

<https://www.sef.pt/pt/Documents/AUTORIZACAO%20DE%20SAIDA%20DE%20MENORES%20DE%20TERRITORIO%20NACIONAL.doc>

Последна актуализация: 13/08/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Румъния

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

Съгласно член 30 от Закон № 248/2005 за режима на свободно движение на румънските граждани в чужбина дете (малолетно или непълнолетно), което притежава собствен пътнически документ или лична карта и което пътува в чужбина заедно с единия родител, може да напусне територията на Румъния, без да се изисква декларация от страна на другия родител, при условие че придружаващият го родител предостави доказателство, че детето му е било поверено съгласно окончателно и неотменимо съдебно решение или че той или тя упражнява самостоятелно родителската отговорност съгласно окончателно и неотменимо съдебно решение (или съгласно окончателно съдебно решение — за производства, образувани от 15 февруари 2013 г. насам).

Не е необходимо да се представя декларация от родител, чиито родителски права са отнети или родител, който законно е обявен за изчезнал, ако придружаващият родител представи доказателство за този факт.

Дори при липса на съгласие от двамата родители, от другия родител, от преживелия родител или от процесуалния представител граничната полиция позволява придружени малолетни и непълнолетни деца да напускат Румъния, ако придружаващото ги лице обоснове необходимостта от пътуване в чужбина с факта, че детето трябва да получи медицинско лечение, което е недостъпно на територията на Румъния и при липсата на което животът или здравето на детето ще бъдат сериозно застрашени. В този случай придружителят трябва да покаже подкрепящи документи във връзка с това, които са издадени или признати от румънските здравни органи и в които се посочват срокът и държавата(ите), в която/които следва

да бъде предоставено медицинското лечение. По същия начин дори ако само единият от родителите е дал съгласието си, граничната полиция позволява придружени малолетни и непълнолетни деца да напускат Румъния, ако придружаващият ги родител представи доказателство, че детето пътува във връзка с обучение или официални състезания, като представи подходящите документи, посочващи срока и държавата(ите), в които ще се проведе обучението или ще се състоят състезанията.

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Съгласието на другия родител се изисква за прехвърляне на детето в друга държава членка, когато двамата родители упражняват съвместно родителската отговорност.

По този начин родителите упражняват родителската отговорност съвместно и по равно, независимо от това дали са били сключили брак при раждането на детето.

Освен ако съдът е решил друго, в случай на развод родителите упражняват съвместно родителската отговорност. Ако са налице основателни причини и предвид интереса на детето, съдът може да реши родителската отговорност да се упражнява само от единия родител.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Когато между родителите възникне разногласие по отношение на упражняването на техните права или изпълнението на техните родителски задължения, компетентният съд се произнася в интерес на детето, след като изслуша родителите и вземе под внимание доклад относно психологическите и социалните аспекти по случая. По този начин съгласието на другия родител по отношение на пътуването на дете в чужбина може да бъде заменено от съдебно решение.

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

В Закон № 248/2005 за режима за свободно движение на румънските граждани в чужбина не се прави разграничение между временно и окончателно прехвърляне. Няма стандартен формуляр за съгласие от страна на родител за прехвърляне на малолетно или непълнолетно дете, придружавано от другия родител. Законът предвижда, че в декларацията трябва да се посочват съгласието на родителя за въпросното пътуване до държавата(ите) на местоназначение и периодът на пътуването.

Ако дете напусне територията на Румъния заедно с лице, различно от родителите му, трябва да се представи декларация и тя трябва да включва съгласието и на двамата родители за предприетото от детето пътуване в държавата(ите) на местоназначение, периода на пътуването, както и да съдържа подробности за придружаващото лице. Декларацията трябва да включва също както целта на пътуването, така и следвания маршрут до държавата на местоназначение, декларацията относно това дали детето ще остане в държавата на местоназначение — като в този случай се посочва също така лицето, на което се поверява детето — и дали детето ще се върне заедно с придружаващо го лице, чиито данни също трябва да бъдат предоставени, ако това лице е различно от лицето, с което детето е напуснало Румъния. По-долу е предоставен стандартният формуляр на декларация за съгласие от страна на родител за напускане на държавата от малолетно или непълнолетно дете, придружавано от друг възрастен.

Горепосочените декларации трябва да бъдат изготвени в два екземпляра и да бъдат заверени от нотариус в Румъния или от дипломатическа мисия или консулска служба на Румъния в чужбина, или ако декларациите са изготвени пред чуждестранни органи, те трябва да отговарят на изискванията за легализация съгласно закона или да имат апостил, поставен в съответствие с Хагската конвенция от 5 октомври 1961 г. за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове. Единият екземпляр на декларацията трябва да се носи от придружаващото лице, а вторият екземпляр се прикрепя към паспорта на малолетното или непълнолетното дете.

Свързани с темата файлове

Формуляр на декларация за съгласие на родител за напускане на страната от малолетно или непълнолетно дете, придружено от друг възрастен

(23 Kb) [Go](#)

В последна актуализация: 03/07/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Словения

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

Родител може да прехвърли законно дете в друга държава без съгласието на другия родител, когато на другия родител са отнети родителските права или той е недееспособен. Когато на единия родител са отнети родителските права или той е недееспособен, родителските права се упражняват самостоятелно от другия родител (член 115 от Закона за брака и семейните отношения/*Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih*).

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

За прехвърлянето на дете в друга държава винаги се изисква съгласието на другия родител, освен в случаите, когато родителските права се упражняват самостоятелно от родителя.

Съгласно Закона за брака и семейните отношения родителските права се упражняват съвместно от майката и бащата (член 4, алинея 3).

Родителите упражняват родителските права по взаимно съгласие и с оглед на интересите на детето (член 113, алинея 1 от Закона за брака и семейните отношения). В обхвата на упражняването на родителските права попада и решението за това в коя държава да живее детето.

Родители, които не живеят заедно и не носят съвместно отговорността за отглеждането и възпитанието на детето, решават по взаимно съгласие и в съответствие с интересите на детето въпросите, които имат важно значение за развитието на детето (член 113, алинея 2 от Закона за брака и семейните отношения). Тези въпроси включват и прехвърлянето на детето в друга държава.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Когато родителите не могат да постигнат съгласие относно упражняването на родителските права, те получават съдействие от Центъра за социална работа. Центърът за социална работа ги подпомага и когато родители, които не живеят заедно и не носят съвместно отговорността за отглеждането и възпитанието на детето, не могат да се споразумеят по въпроси, които имат важно значение за развитието му.

Ако дори с помощта на Центъра за социална работа родителите не успеят да се споразумеят по въпроси, които имат важно значение за развитието на детето, тези въпроси се решават по искане на единия или на двамата родители от окръжния съд в безспорно (охранително) производство. Към молбата до съда се прилага уверение от компетентния Център за социална работа, че със съдействието на центъра

родителите са положили усилия да постигнат споразумение относно упражняването на родителските права. Съдът е длъжен да изиска становището на Центъра за социална работа относно интересите на детето, преди да се произнесе с решение. Освен това съдът взема предвид мнението на детето, ако то е изразено от самото дете или от лице, на което детето има доверие и което е избрано от него, при условие че детето разбира значението и последиците.

Тези правила се съдържат в член 113 от Закона за брака и семейните отношения.

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

Когато във връзка с временно прехвърляне на детето възникне въпрос, който има важно значение за неговото развитие, към временното прехвърляне се прилагат същите правила, както по отношение на прехвърлянето за по-продължителен период от време.

Последна актуализация: 05/03/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Словакия

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

Когато се отнася само до краткосрочен престой, например с цел краткосрочно обучение, посещение на роднини, лагеруване или почивка и т.н. Важното в този случай е, че нито детето, нито родителят възнамеряват детето да се установи за постоянно в другата държава.

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Когато се отнася до преместване за постоянно в чужбина.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Важно е да се обърнете към съда по настойничество (rogičenský súd), който ще се произнесе по този важен въпрос, свързан с родителската отговорност. По-специално съдът може да даде съгласието си детето да се премести за постоянно в чужбина.

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

Вж. по-горе. Няма такива формуляри.

Последна актуализация: 14/01/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Финландия

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

Упражняването на родителските права и вземането на решения, свързани с детето, се уреждат от Закона за упражняване на родителски права върху децата и правото на лични отношения (*laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta*) (361/1983).

Ако родителските права се упражняват само от единия родител, той взема решения по въпросите, свързани с детето, включително за това къде да живее детето, и следователно по принцип може да отведе детето в друга държава без съгласието на другия родител.

Ако родителите упражняват съвместно родителските права, те са съвместно отговорни за изпълнението на задълженията, които са присъщи за отглеждането на детето и вземат съвместно отнасящите се до детето решения.

Ако родителите упражняват съвместно родителските права, съдът може да се произнесе относно разпределянето на отговорностите между тях. С други думи, той може да предостави правото за вземане на решения по определени въпроси само на единия родител. В решението относно упражняването на родителски права съдът може да разпорежи, че единият от родителите може сам да решава къде да живее детето.

Ако в решението си съдът е постановил, че само единият от носителите на родителската отговорност може да упражнява правото да решава къде да живее детето, съответното лице може да отведе детето в друга държава без съгласието на другия родител.

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Ако родителите упражняват съвместно родителските права върху детето, по принцип нито единият от тях не може да отведе детето в друга държава без съгласието на другия родител.

Моля, вж. също така отговора на предишния въпрос.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Ако единият родител не е съгласен детето да бъде отведено в друга държава, въпросът може да бъде отнесен за решаване пред съда.

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

Във Финландия няма специални правила относно временното прехвърляне, например за ваканции, и няма формуляри, които да се използват за даване на съгласие.

В решение на съда относно правото на лични отношения с детето могат да се съдържат разпоредби за това дали в рамките на такива лични отношения родителят може да пътува с детето в чужбина.

Последна актуализация: 23/05/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Законно отвеждане на дете в друга държава - Швеция

1 При какви обстоятелства е допустимо правомерното прехвърляне на детето в друга държава от единия родител без съгласието на другия родител?

Ако двамата родители упражняват съвместно родителските права върху детето, по въпросите, засягащи личната сфера на детето, включително във връзка както с кратки пътувания, така и с трайно прехвърляне на детето в чужбина, е необходимо тяхното съвместно решение. Ако обаче детето живее с единия от двамата родители, упражняващи родителските права, родителят, с когото живее детето, има право да решава къде ще пребивава детето в свободното си време, включително по време на кратки пътувания в чужбина, стига това да не нарушава правата на детето на лични отношения с другия родител.

Родител, който упражнява самостоятелно родителските права върху детето, има право да взема със себе си детето на пътувания в чужбина или да се премести трайно с него в чужбина без съгласието на другия родител. Ако обаче детето има право на лични отношения с другия родител, това следва да се вземе предвид от родителя, който упражнява родителските права върху детето. Другият родител, с когото детето има право на лични отношения, може да подаде молба за изпълнение на решението за право на лични отношения в новата държава на местопребиваване на детето, при възможност съгласно законодателството на тази държава. Също така този родител може да подаде молба, за да получи право на лични отношения с детето по реда на Хагската конвенция от 1980 г., ако тази конвенция се прилага в държавата, където пребивава детето. Ако родител, който упражнява сам родителските права, не се съобрази с решението за право на лични отношения и по този начин не удовлетвори нуждата на детето от близки и добри лични отношения с двамата родители, това ще се отрази на начина, по който шведският съд ще разгледа въпросите, свързани с родителските права, в случай на последващ съдебен спор. Двамата родители носят съвместна отговорност за зачитането на правото на лични отношения.

2 При какви обстоятелства е необходимо съгласието на другия родител за прехвърлянето на детето в друга държава

Както е видно от отговора на въпрос 1, когато двамата родители упражняват съвместно родителските права, те вземат съвместни решения по въпросите, засягащи детето, включително относно престойта в чужбина. Освен това от отговора на въпрос 1 следва, че дори когато само единият родител упражнява родителските права върху детето, съществуват определени ситуации, в които този родител трябва да съобрази кратките пътувания или трайното пребиваване на детето в чужбина с неговото право на лични отношения с другия родител. Съгласно шведското законодателство противозаконното прехвърляне на дете може да представлява престъпление.

3 Ако другият родител не даде съгласие за прехвърлянето на детето в друга държава, въпреки че то е необходимо, по какъв начин детето може да бъде прехвърлено правомерно в друга държава ?

Когато двамата родители упражняват съвместно родителските права, в определени ситуации е възможно единият от тях да вземе самостоятелно решение във връзка с упражняването на родителските права върху детето. Предпоставка за това е невъзможността на другия родител поради отсъствие, болест или поради друга причина да участва във вземането на решения, които не може да бъдат отложени, без да възникнат затруднения. Не се допуска вземане по този начин на решения от съществена важност за бъдещето на детето, освен ако това не се налага с оглед най-добрия интерес на детето. Освен това е допустимо общинската комисията по социални въпроси да вземе решение за психиатрично или психологическо лечение на детето, дори ако само единият родител е дал съгласието си за това, ако това се налага с оглед най-добрия интерес на детето.

4 Различни ли са правилата за временното прехвърляне (напр. ваканция, здравни грижи и др.) и трайното прехвърляне? В подобен случай, моля, предоставете съответните формуляри за съгласие.

Същите правила се прилагат и по отношение на родител, който упражнява самостоятелно родителските права. Ако детето живее с единия от двамата родители, които упражняват родителските права, родителят, с когото живее детето, има право да решава къде ще пребивава детето в свободното си време, включително по време на кратки пътувания в чужбина (вж. отговора на въпрос 1). Родител, който упражнява съвместно с другия родител родителските права върху детето, може, по решение на общинската комисия по социални въпроси, да заведе детето за психиатрично или психологическо лечение в чужбина без съгласието на другия родител (вж. отговора на въпрос 3).

Последна актуализация: 04/07/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.